

Oninbare vorderingen

Veel ondernemers kennen het wel: afnemers die de factuur niet betalen. De btw over de uitgereikte factuur hebben die ondernemers echter wel moeten afdragen. De Wet op de omzetbelasting 1968 biedt echter wel de mogelijkheid, als de afnemer niet betaalt, de op basis van het factuurstelsel afgedragen btw terug te vragen.

Om aanspraak te kunnen maken op teruggaaf van btw, moet de ondernemer aannemelijk maken dat de afnemer niet heeft betaald en ook niet zal betalen. Dit kan bijvoorbeeld door een brief van de curator waarin deze meedeelt dat er geen betaling zal plaatsvinden of aan de hand van correspondentie met de afnemer waaruit blijkt dat deze niet zal betalen. Deze correspondentie kan bestaan uit de factuur, een aanmaning, e-mailverkeer en brieven. Als een ondernemer een openstaande vordering na een aantal serieuze pogingen nog steeds niet betaald krijgt, zal deze ondernemer de vordering afboeken. In dat geval komt men in aanmerking voor een teruggaaf van btw. Ook in het geval discussies ontstaan tussen de ondernemer en de afnemer met betrekking tot de vordering en de ondernemer ziet af van het aanspannen van een procedure, kan teruggaaf van btw worden verkregen. Op dat moment staat namelijk vast dat de vordering niet zal worden ontvangen.

Geen oninbare vordering

Van een oninbare vordering is geen sprake als de vordering op de afnemer wordt omgezet in een geldlening. De oorspronkelijke vordering is hiermee namelijk voldaan en er bestaat geen recht meer op teruggaaf van btw. Ook als de lening niet wordt afgelost, kan de ondernemer geen verzoek om teruggaaf van btw indienen. Het komt voor dat de vergoeding niet door de ondernemer wordt ontvangen, maar door een ander. Ook dan is teruggaaf van btw niet mogelijk. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als de ondernemer de betaling aan een derde achteraf goedkeurt of als hij bij de betaling aan een derde is gebaat. Als de ondernemer de vorderingen overdraagt aan een factor en achteraf blijkt dat de vordering oninbaar is, dan kan de btw toch worden teruggevraagd bij de Belastingdienst. Het ontvangen bedrag van de factor kan namelijk niet worden beschouwd als een betaling van de factuur. Soms sluit een ondernemer een kredietverzekering af tegen het risico dat een afnemer niet betaalt. Indien de afnemer dan niet betaalt, keert de verzekering een bepaald bedrag uit. Een dergelijke uitkering kan niet worden gezien als een betaling van de factuur door de afnemer. De ondernemer houdt dus het recht om teruggaaf van btw te verzoeken aan de Belastingdienst.

Tijdvak teruggaafverzoek

Het schriftelijke verzoek voor teruggaaf van de btw moet worden ingediend binnen één maand na afloop van het tijdvak waarin het recht op teruggaaf is ontstaan. Dit recht ontstaat op het tijdstip waarop redelijkerwijs aangenomen

Vorm teruggaafverzoek

Het teruggaafverzoek moet per brief, binnen een maand na het tijdvak waarin duidelijk is dat de factuur niet meer betaald wordt, verstuurd worden naar de Belastingdienst. Met het verzoek moeten gegevens worden meegestuurd waaruit blijkt dat de afnemer niet heeft betaald en niet zal betalen. In het verzoek moeten minimaal de volgende gegevens worden opgenomen:

- naam en adres van de afnemer;
- datum en nummer van de betreffende factuur;
- het niet-betalde factuurbedrag;
- het bedrag aan btw dat de ondernemer terugvraagt.

Als deze gegevens op de factuur staan, kan men ook een kopie van de factuur sturen.

moet worden dat de afnemer niet zal betalen. Dit is bijvoorbeeld het moment dat de afnemer correspondentie stuurt waarin hij verklaart niet te zullen betalen. Indien aan een afnemer surseance van betaling wordt verleend, biedt dit onvoldoende zekerheid om teruggaaf van btw te verkrijgen. Daarom wordt in de praktijk als uiterste datum voor het indienen van het teruggaafverzoek de datum waarop de betaling in rechte niet meer vorderbaar is aangehouden.

Let op: indien het verzoek niet binnen een maand na het tijdvak waarin redelijkerwijs aangenomen moet worden dat de afnemer niet zal betalen wordt ingediend, zal het verzoek door de Belastingdienst niet-ontvankelijk worden verklaard. In dat geval neemt de Belastingdienst het verzoek ambtshalve in behandeling. Tegen een ambtshalve beslissing kan niet in beroep worden gegaan bij de rechter.

Conclusie

Als vaststaat dat een vordering op een debiteur oninbaar is, kan een ondernemer de op basis van het factuurstelsel afgedragen btw terugvragen. Hiervoor moet de ondernemer op tijd een teruggaafverzoek indienen met daarbij stukken aan de hand waarvan aannemelijk kan worden gemaakt dat de vordering niet betaald zal worden. Het is van belang dat de afgedragen btw op tijd en op de juiste manier wordt teruggevraagd. ■

mr. C.W. van Vilsteren, Van Vilsteren BTW Advies